

Közösségben vagyok! És akkor...?(!)

„A hívők egész gyülekezet pedig szívében és lelkében egy volt”. (ApCsel 4, 32.)

„Ha kérdeznéd, hogy vagyok? Elmondhatnám...” – mondja egy dal szövege... Hogyan? Mindenféleképpen! És ez talán a normális a világi napokat nézve... Viszont elsősorban a válaszunak annak kellene lennie: „Kösz, jól vagyok!” – őszintén szólva tényleg jól vagyok, mert Isten gyermekének mondhatom magam. Van hitem, reménységem, akármi is történjen, tudom, hol keressék menedéket! Oh, bár mindig ilyen könnyen tudnánk kezelni a mindennapi történéseket..

Minden nap közösségben vagyunk. A jó Isten és Te is egy közösség. Ha Téged és a kísértést vesszük – az is egy közösség, szóval nincs kivétel... Mindenképp magadénak érezheted e sorokat... Viccelődést félre téve, komoly téma ez.

„Ne hibáztass, és ne kívánd azt, hogy megadjam magam a világnak” – engedtesse meg nekem, hogy világi zenéből idézzek most, és ne csak a Bibliából... Bevallom, számomra a melodikus rock, klasszikus, még sorolhatnám milyen stílusú zenének olykor annyira motiváló dallama és dalszövege van, és sokszor ennek hallgatása közben születnek írásaim.. Összhangot teremteni sokszor nehéz, viszont meg kell tanulni a világi és hitbeli életünket összekapcsolni, megélni úgy, hogy az számunkra lelki békét eredményezzen... Mindezt sem egyénileg-, sem közösségileg nem olyan egyszerű kivitelezni. Mindig ezt írom, hogy nem egyszerű, nem könnyű.. De vajon tévedek? Mivel minden nap megélnünk félelmeket, kétségeket, összeütközéseket, ezért nem érzem közhelynek... Véleményem szerint, jóleső érzés naponta hallani valakitől, hogy „semmi gond, s bár nem egyszerű, minden rendben lesz, ha a jó Isten is úgy akarja”. – szerintem ez egy, mindenkinek minden napra jól jövő jelmondat. De miért olyan nehéz ezt megélni, elfogadni és eszerint viselkedni? Ennek oka a szabad akarat, a kísértés, az önmegtartóztatás, a türelem.. és ezeknek

társai.. Tudni való, miről beszélek..

Szóval, közösség: ismét szabad példával élek: szabad választásom által, Felőbb Akarat gyanánt kerültem egy teljesen más kultúra kellős közepére immáron 7 éve. Hogy könnyű-e? Egyáltalán nem. Viszont olyan áldott pillanatok élek meg alkalomadtán, mely erősít abban, hogy nekem itt feladatom van. Miért? Talán a jövődöbéli „Közösség”

Svájci testvérekkel Csécsen

érdekeiben. Adja a jó Isten, hogy így legyen! Adjon erőt, akaratot, türelmet, lelkedést és kitartást, híveket, időt, helyet és megfelelő megvalósítást.

Közösség: napjainkban olvastam egy általam nagyra becsült tanár gondolatait a pünkösdi történetével kapcsolatban: „az egyház születésnapja, a Szentlélek kitöltése nagy nyilvánosságot kapott, és az erről szóló hír (evangélium - örömhír) elképesztően gyorsan eljutott az akkori ismert világ nagy részébe.” - Ezek után az elvirai zsinat 305-ben elrendelte a pünkösdi megünneplését. A lényegét az „akkori”-ra

helyezném. Internet-, telefon-, posta- és egyéb hírközlő eszközök nélküli világról beszélünk, s mégis eljutott, elterjedt. Megalakultak az egyházak, hívők milliói imádkoztak, és hirdették az Igét... miért? Mert szükségük volt a közösségre. Sokan mondják napjainkban, hallgatom a rádiót, nézem a televíziót – közösségben vagyok. Valóban? Engedtesse meg, de engem ez rettenetesen felháborít. Ha az embernek nincs más választása, mert egészsége, körülményei lehetelenné teszik a közösségbe való eljutást, természetesen megérthető. Viszont, aki saját magának, esetleg szerettei számára (is) épít, és őriz kínai falat, az keresztyéni szempontól teljességgel elfogadhatatlan. Miért? Mert minden nap elvárjuk, hogy a jó Isten segítsen, sőt „elszórt” imádságainkban „elvártan” kérjük, hogy „adja a jó Isten”, s pár mondat múlva nem félünk káromló szavakat szólni, mert épp valaki bevágott előttünk a forgalomban.. Kedves Testvérem, el kellene döntened: káromolsz vagy imádsz! A kettő együtt nem megy! Ne kérj segítséget attól, akit előzőleg elküldtél melegebb éghajlatra. Igen, ez egy egyházi havi lap, de a valóságban élünk, és a fejszogatás senkinek nem fog segíteni. Természetesen szeretettel sokkal többet érünk el, mint bármilyen emelt hangú véleményváltással... de felül kellene emelkednünk a

mindennapokban saját gyarlóságunkon, saját említésre sem méltó szókészletünkön és mindenféle külső stressztől táplált magaviseletünkön.. Testvérem, akár mennyire is (ismét) közhelyesnek tűnik, amit írok: a közösség a megoldás! Közösség az általad szeretett egyénnel, családdal, barátokkal, ismerősökkel, kollégákkal, gyülekezeti tagokkal.., kávé, tea, sütemény..., istentisztelet, imaalkalom, bibliaközösség, kirándulások, séták..., beszélgetés. Saját érzéseink, problémáink, kérdéseink, kéréseink, aggodalmaink, örömünk megélése közösségben tel-

jesen más dimenzióba helyezi életünket. Nem a pletykáról beszélek. Arra gondolkodok, hogy merd vállalni, és próbáld megoldani azt, ami Benned folyamatban van. Amíg Magaddal nem vagy rendben, nem leszel a közösséggel sem. Pedig legyen az időszámításunk előtt vagy után, ez lenne a lényeg! Közösségben élünk, s közösségben teljesedik be az, amit számunkra a mi Urunk elkészített.

Mint minden egyéb születésnapot is, az egyház születésnapját is illik közösségben megünnepelni. Nem gondolod, kedves testvérem?

Az embereknek a közösséggel szemben általában rengeteg kifogása van: Ha „ő” is ott van, akkor én miért menjek?, Ugyan mi értelme? Még mit nem?! Hagyjuk, nincs miről beszélni.. Ismételten tisztelet a kivételnek Az általam említett, olvasott írás utolsó gondolatait idézem: „Pál apostol elhívásával a pogányok (nem zsidók) számára is apostolt támasztott az Úr, és megmutatta, hogy Ő ledöntötte a válaszfalat az emberek között és váltsága által mindenki üdvözülhet, aki hozzá tér, és hisz benne, cselekszi a hívő keresztyén ember cselekedeteit és hirdeti az általa megjelent üdvözítő isteni kegyelmet”. Szóval? Milyen kifogást találsz még a közösség

ellen? Nem gondolod, hogy saját magadnak ártasz azzal, ha kimaradsz a közösségből? Nem gondolod, hogy a szándékos

Simon Andrásgrafikája

távollét a Te károdra van, és saját magad fosztod meg az isteni ajándékoktól? Mondhatod, ha Isten ez alapján ítél meg, hát tegye. Ezt nevezem én istenkáromlásnak. Lehetsz pökhendi, fennhéjázó, akaratos, „csakazértis” ember, de talán helyénvalóbb lenne elővenni a legnehezebb pillanatot az életedben, és szemügyre venni, hogy vajon Ki segített akkor? Va-

jon Ki az, Aki bármikor bármelyik helyzetben meg tud segíteni, bármilyen világi feltételek nélkül? Kereshetsz, s talán átmeneti menedéket találsz is, de a jó Isten A Mindenható. A Vele való közösség az, ami számodra megnyugvást és megoldást ad. Őszinte, bensőséges, feltétel nélküli, örökkévaló megnyugvást és megoldást.

„Amint könyörögtek, megrendült az a hely, ahol együtt voltak, megteltek mindnyájan Szentlélekkel, és bátran hirdették az Isten Igéjét.” (ApCsel.4, 31.) - Együtt voltak, szívben és lélekben, hirdették egymás közt az Igét. Senki sem szűkölködött közülük, mindenki megkapta azt, amire szüksége volt. S ez az a pont, ami igazán lényeges: megkapjuk, amire valóban szükségünk van. Nem azt, amit mi gondolunk szükségesnek, hanem, ami szívünknek, lelkünknek, bensőnknek valóban nélkülözhetetlen. El tudod mondani mi az, ami nélkül valóban nem tudnál élni? Én biztos vagyok benne, hogy ez az isteni kegyelem, megbocsátás, áldás és végtelen, feltétel nélküli szeretet... Kérlek, vedd észre és igyekezz megélni azt az áldott lehetőséget, hogy Isten gyermeke lehetsz. Közösségben (is).

Csoma Annamária

NŐK A BIBLIÁBAN - Erzsébet

(„Isten az én esküm”) – Keresztelő János édesanyja

(Lukács 1-2)

„Heródesnek, a Júdea királyának idejében vala egy Zakariás nevű pap az Abia rendjéből; az ő felesége pedig az Áron leányai közül való vala, és annak neve Erzsébet.” (Lk 1:5)

Az Abia rendből származó Zakariás pap az Úrban élt hűségben és alázatban, feleségével, Erzsébettel, aki az Áron törzsből, egy tiszteletre méltó papi rendből származott. Az 'Abia' rendről az 1Krn 24:10 és azt követő versekben olvashatunk, mely szerint a szombattól szombattig tartó templomi szolgálatot végezték.

Az evangélium szerint, Zakariás és Erzsébet igazak voltak az Úr előtt, és szentül éltek, de gyermekük nem született. Az idős házaspár hitben belenyugszik a megváltoztathatatlanba, ám Isten angyala, Gábrriel tudtára adja Zakariásnak, hogy gyermekük fog születni. Az Ószövetségben már többször megjelent eset ismétlődik itt meg: Isten ígéreteket beteljesítő hatalma egy gyermek születése által mutatkozik meg, miután már mindenki más feladta a reményt.

Mielőtt azonban János megszületik, egy fontos esemény során kell helyt állnia a hitben. Mária, aki sokkal nehezebb körülmények közt éli meg, hogy áldott állapotba került, éppen Erzsébetnél talál menedéket. Az angyal éppen ezért említi meg előtte Erzsébet nevét, hogy bizonyítékát adja annak, semmi sem lehetetlen az Úr előtt (Lk 1:37).

Erzsébet öt hónapon át nem mutatkozott nyilvánosság előtt, csendes és nyugodt környezetben várta a gyermeke születését, Júdeában. Ami Máriának komoly gondot okozott, azzal Erzsébet már megbékélt. Az idősebb asszonyból áradó nyugalom és biztatás az ő, Mária számára is megerősítésként szolgál. A két asszony találkozásakor, megmozdul a magzat Erzsébet méhében, aki áldott állapotának hatodik hónapjában járt. Ezzel teljesedik

be az ígéret, mely szerint Erzsébet gyermeke még születése előtt megtelik Lélekkel (Lk 1:15). Próféta megbiztatást is kap, amikor megtelve Szentlélekkel, kimondja azt, amit Máriának is hallania kell, hogy értse, és higgye, hogy mindaz, ami vele történik, valóban az Úrtól van: „Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse.” (Lk 1:42)

Mária ezután három hónapig marad Erzsébet házában, valószínűleg János

születéséig, majd eltávozott, hogy kövesse azt az utat, amely során beteljesedett Isten akarata.

Zakariás, mivel kételkedik az angyal szavában, megnémul a gyermek születéséig. Így Erzsébetre hárul a feladat, hogy az ígérettel együtt a parancsot is betelje-sítse, és a családi hagyománnyal szembe-szállva, a születendő fiú nem az apja nevét kapja, hanem János lesz a neve. A hitének záloga, hogy miután Isten megtartotta az ígéretét, és valóban megadta a házaspár-nak az áhított gyermeket, vajon ő, Erzsébet is megtartja a rá eső részt? Bátorságá-ról és hitéről tesz bizonyosságot, amikor a kételkedő, szavát semmibe venni akaró rokonsággal és szomszédsággal szemben

határozottan véghezviszi, amivel az Úr megbízta. A gyermek születésével betelje-sedik az ígéret, és Jánost istenfő hitben nevelik fel. Azzal, hogy hallgatva az Úr parancsára, a hagyománytól eltérő nevet adtak a gyermeknek, felvállalták és hit-ték, hogy János előtt különleges út állt, s a névadással elhatárolták magukat a földi hagyományoktól, átengedve a gyermeket az Úrnak.

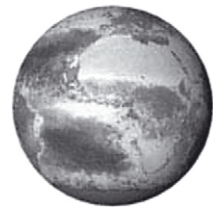
Hasonló helyzet áll elő, mint Anna esetében, aki szintén sokáig vár a gyer-mek születésére, és aki ígéretéhez híven, az Úrnak ajánlja fel a kis Sámuelet, Isten iránti hálából. Lukács evangélista min-den bizonnyal ismerte Anna történetét, ezért is fektet nagy hangsúlyt arra, hogy

a Messiás fogantatásának és születésé-nek körülményei köré szője azt a csodála-tos eseményt, amellyel az Úr előkészítet-te a Megváltó útját.

További híradás nem szerepel Erzsé-betről és Zakariásról, idős korokra való tekintettel, valószínűleg már nem érték meg fiuk felnőttkorba való lépését, ám az ígéretet teljesítették, s részeseivé lettek Isten nagy tervének. Lukács evangéliu-mában az asszonyok kulcsfontosságú szerepekhez jutnak a Megváltó körüli eseményekben, nem szorulnak az üdv-történet perifériájára, hanem tevékeny munkásai lesznek az egész világot meg-rengető eseményeknek.

Györky Szilvia

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

1956-1968-1981 közös emlékezetünk részei?

Ha a 21. századi világpolitikában Közép-Európa nem akar gyengénekedni bizonyulni, ha egyenrangú szereplője kíván lenni az európai jövő alakításának, akkor szabadságtörekvéseinket együttesen kell képviselnünk - mondta Kövér László, az Országgyűlés elnöke pénteken az Országházban.

A házelnök a Nemzeti Emlékezet Bizottsága, valamint a Kelet- és Közép-Európa Kutatásáért és Képzéséért Alapítvány által Visegrád - Közös emlékezet? 1956-1968-1981 címmel rendezett nemzetközi konferenciát megnyitó beszédében kijelentette: Közép-Európa 20. század második felében lezajlott rendszerellenes szabadságharcainak egész Európa számára is van érvényes üzenetük. „A valóság tagadására és a nemzeti önrendelkezés igényének elfojtására épülő politikai berendezkedések tartósan nem életképesek, mert nem lehet a népeket hosszú ideig a hazugság elfogadására és a nemzeti önazonosság feladására kényszeríteni, mert az ilyen élet nem emberhez méltó” - fogalmazott.

Kövér László kifejtette: a történelmi sorsközösség nekünk, magyaroknak, lengyeleknek, cseheknek és szlovákoknak, azaz a visegrádi népek nemzeteinek évszázadok óta megadatik. Ez az egyre pontosabban felismert és tudatosuló sorsközösség mindannyiunkat megkülönböztet Európában, és együttműködésünk fennmaradása és erősödése esetén mindannyiunk

érdekvényesítési erejét gyarapíthatja - mutatott rá. Hozzátette: nem véletlen, hogy Európán belül és kívül egyaránt vannak, akik ellenérdekeltek a térség népeinek együttműködésében. A házelnök felidézte: nem volt ez másként a 20. század második felében sem, akkor is léteztek Európán belüli és kívüli politikai erők, amelyek abban voltak érdekelték, hogy Közép-Európa országai ne adhassák össze erejüket, ne teremthessenek alternatívát azzal az uralmi szerkezettel szemben, amelyet 1947 után kétpólusú világregndnek neveztek. Emlékeztetett: 1956-ban, 1968-ban, 1980-ban és 1981-ben Közép-Európa nemzetei három kísérletet tettek arra, hogy kitörjenek ebből a rendszerből, hogy „életüket az ideológiák helyett ismét a valóságra alapozva szervezhessék újra, a nemzeti öntudatuk, önbecsülésük és önrendelkezésük szerint”.

Kövér László úgy vélte, e fordulópontok a

mai közép-európai politikai osztálynak is izgalmas kérdést jelentenek, mert felvetődik, hogy történelmileg lehet-e kétszer ugyanabba a folyóba lépni, azaz az előttünk álló időkben „ismét eluralhatja-e életünket az idegen fegyverek árnyékában szárba szökkenő valóságtagadó ideológia és a nemzeti elvet tagadó internacionalizmus” vagy talán szupranacionalizmus. Az Országgyűlés elnöke kijelentette: a történelem nem ért véget, a 20. századi régi uralmi ideológiákat, nyelveket és technikákat újak váltják fel, a kétpólusú világregnd realitását az egypólusú világregnd víziója váltja fel, a „nemzetközi békeharc” nyomába a „terrorellenes nemzetközi harc” lép, az „osztályharcból” „korrupció elleni harc” lesz, a marxista dialektika pedig átadja helyét a politikai korrektségnek. De a lényeg a nemzetközi politikában ugyanaz marad: törekvés arra, hogy az erők maguk alá rendeljék a gyengébbeket - magyarázta. Úgy látja, ezért ha a 21. századi világpolitikában Közép-Európa nem akar gyengénekedni bizonyulni, ha nem elég-szik meg azzal a komfortfokozat-emelkedéssel, amelyet „egy keleti birodalom nyugati határvidékéből a transzatlanti birodalom keleti perifériájává történő előrelépés” hozott magával, ha egyenrangú szereplője kíván lenni az európai jövő alakításának, akkor szabadságtörekvéseinket együttesen kell képviselnünk.

Joanna Urbanska, a Lengyel Intézet igazgatója elmondta: a függetlenségért folytatott küz-

delem egy váltófutáshoz hasonló, amelyben a lengyelek több generációja vett részt. A korábbi példaképek nélkül lehetetlen lett volna a kommunizmus elleni küzdelmet folytatni - vélekedett.

Lucie Orbók, a Cseh Centrum igazgatója közölte: a V4-es országok (Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia) mérőkövetőit vizsgálhatják most meg, azt, hogy annak idején miért alakultak ki a szabadságért küzdő mozgalmak.

Sipos Ildikó, a Szlovák Intézet igazgatója kifejtette: 1968 üzenete a szabadságról ma is aktuális, bár az az európai világ, amelyben ma élünk, nem hasonlítható össze a korábbi időkkel, hiszen most megvan az szabadság, amelyre annyira vágytunk.

Földváryné Kiss Réka, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke arról beszélt, hogy a legfontosabb feladat megmutatni közös szabadságküzdelmeinket, a közös történelmi gyökereinkben rejlő erőnket a fiatal generációknak és Nyugat-Európának egyaránt.

Az előadások sorát Pawel Sasanka kezdte a varsói Nemzeti Emlékezet Intézetétől, aki az 56-os pozsonyi felkelésről, a halálos áldozatokról beszélt, valamint a Poznant követő magyar forradalomról, annak lengyel visszhangjáról és arról, hogy a két nép szolidaritása hogyan kísérte végig küzdelmeinket. Ezzel szemben Juraj Marusiak a Szlovák Tudományos Akadémia Politikatudományi Intézetének kutatója Pozsonyból elismerte, hogy a szlovák és a cseh társadalom elég langyosan reagált a lengyel és a magyar 56-ra. Ebben közrejátszott az a tény, hogy náluk a sztalinizmus enyhébb volt mint Lengyelországban és Magyarországon, de a nacionalizmus is elválasztotta őket. A csehszlovák politika a lengyel kisebbséget asszimilálni akarta, a magyart pedig elzárni határon túli kapcsolataitól.

A konferencia első részét levezető elnök, Kiss Gy. Csaba megjegyezte, hogy kevesen tudják Magyarországon, hogy Csehszlovákiában 68 előtt nem volt szovjet megszállás. Ez a fontos tény megjelent a prágai Cseh Tudományos Akadémia Jelenkor-történelmi Intézetét képviselő Oldřich Tůma előadásában is, aki arról beszélt, hogy 1968-ban a csehszlovák vezetés lojális akart lenni Moszkvához, a nép ellenállása a szovjet rendszerrel szemben erőszakmentes volt, tehát 56 nem volt példa, de Moszkva tartott a megismétlődésétől, ezért kellett levernie 68 forradalmát, amelynek jelképes alakja Dubček volt. A történelmi emlékezetben elég változatos kép él: 1989-et sokan a 68 egyenes folytatásának tartották, mintegy elégtételnek, két szélsőséges nézetel is találkozhatunk, az egyik elítéli 68-at, amiért csak megreformálni akarta a szocializmust, míg mások meg akarták dönteni, a másik véglet pedig azt hangsúlyozza, hogy a társadalom és a politikai vezetés egysé-

ges akaratot képviselt. De Jan Palach emléke nagyon erősen él, mint 68 legismertebb hőisé és áldozatáé. (Itt Kiss Gy. Csaba emlékeztetett arra, hogy volt Palachnak magyar és lengyel követője is.)

A korszakot kutató politikatudományi intézetek képviselői után a konferencia második részében az egyetemi tanárok előadásai hangzottak el. Mészáros Andor az ELTE Bölcsészettudományi Karáról az emlékezet tereiről beszélt: hogyan alakultak ki a 19. század városfejlesztési során Közép-Európa nagyvárosaiban azok a központi terek, amelyeknek épületei, szobrai a nemzeti jelleg megörökítésére, a történelem megjelenítésére is törekedtek, s így önálló szerepet kaptak az idők folyamán: nemzeti emlékhelyekké váltak. 1918-19-ben Prága és Pozsony eltűnteti a Habsburg uralomra emlékeztető jelképeket, majd a totalitárius diktatúrák más tereket kezdenek használni, míg 56, 68 és 81 emlékhelyekhez ismét más helyszínek kapcsolódnak.

Bogusław Bakuła a pozsonyi Adam Mickiewicz Egyetemről azt fejtette ki előadásában, hogy közös emlékezetéről nehezebb beszélni, mint közös történelemről, mert a közös múlt nem jelent egyúttal közös emlékeket is. 56 emléke közös a lengyel és a magyar gondolkodásban, de elválaszt a közönyösen maradt szomszédoktól. 68 emlékében pedig ott él a szegény azok részéről, akik alávetettségükben szembefordultak vele. Minden országnak joga van a saját emlékezetéhez, ezek közelítését célozza a történelmi politika, amely a közös jelen érdekében megpróbálja átértelmezni a különböző nemzeti emlékezeteket. Nem biztos, hogy ez működik, szükség van egy tágabb, szélesebb háttér ismeretére a kölcsönös megértéshez.

Kása Péter az Eperjesi Egyetem tanára a szlovák irodalmi kánon kialakulásáról beszélt, amely a 18. század végén még a magyarral együtt a német dominanciával szemben hungarus-ként határozta meg magát, de a 19. század elejétől, a nemzeti nyelvek fejlődésével párhuzamosan szétvált az egységes kánon, és a szlovákban a latin, a magyar és a német szövegek

fokozatosan a perifériára kerülnek. Safarik műve jelenti az áttörést, aki német nyelven írta meg a szlovák irodalmi kánont, s így érdekes módon a szlovák nyelv és irodalom egysége Pest-Budán született meg, ami nem jelentette azt, hogy ne kapjon benne egyre nagyobb hangsúlyt a magyar-szlovák ellentét.

Kiss Gy. Csaba a konferencia egyik házigazdája, aki mind egyetemi tanárként Varsóban és Budapesten, mind íróként a közép-európai nemzetek egymásrataltságának állandó hirdetője, 56 és 68 kapcsolatáról tartott előadást. Csehszlovákiában a reformokért küzdők kerültek a hivatkozást a magyar 56-ra, míg a magyar értelmiség tájékozott volt a prágai, pozsonyi folyamatokról, sőt, amiről kevés szó esik: a Magyar Írószövetségben fontos vita zajlott a magyar irodalom határon túli helyzetéről. A kiadott nyilatkozat már kettős kötődésről beszélt, megnyitva a tabunak számító, a Kádár-rendszer legérzékenyebb kérdéséről szóló eszmecsere az irodalmi lapokban is. 56-ban a prágai tömegek Nagy Imre ellen tüntettek, 68-ban pedig a mi katonáink a Varsói Szerződés csapataival bevonultak Csehszlovákiába. Nem tartozik nemzetünk dicsőséges napjai közé, de nem is nemzeti bűn, hiszen Magyarország nem volt független. Arra viszont büszke lehet a magyar nemzeti kisebbség, hogy egyöntetűen kiállt a demokrácia mellett, s az itthoni értelmiség jeles része, az írók, köztük a fiatal nemzedék képviselői pedig műveikkel is kifejezték a szolidaritásukat.

Végül, – miután Földváryné Kiss Réka a második rész levezető elnöke a Nemzeti Emlékezet Bizottsága nevében köszönetet mondott a konferencia védnökségéért Kóvér László házelnöknek, a helyszínért az Országgyűlés Hivatalának, valamint a szinkron-tolmácsoknak – Kiss Gy. Csaba zárszóként már a folytatásra helyezte a hangsúlyt. Összegyűjteni a V4 országok közös emlékhelyeit, amelyek a sorsközösségre figyelmeztetnek. Lehet, hogy a nemzeti narratíva eltérései olykor feszültséget okozhatnak, de ezek megvitatása segíti elő a kölcsönös megértést.

GYÜLEKEZETEINK életéből

Kaposkelecsény

„Bizony, őtöle, őáltala és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké”

(Róma 11:36)

A Kaposkelecsény - i (régiben Ungnyarád) Református Egyházközség a Reformáció 500. évfordulója jegyében 2016-ban arra az elhatározásra jutott, hogy Isten segítségével megújítja templomát.

Egy évvel ezelőtt az ablakok cseréjével kezdődött a munka, amelyhez a BGA támogatás összege 10 000,- EUR volt.

Ősszel folytatódott a munka, a templom külső felújításával. A tető és torony-süveg le lett festve, a torony és a templomfalak új vakolatot kaptak. A most 200 éve megépült templomház, a 183 éves torony, a 88 éves kereszthajó 1982-ben történt felújítása után ismét megújult külsővel hívogatja a híveket Isten magasztalására.

Ez a hatalmas munka nem valósulhatott volna meg az EMMI támogatása nélkül, ami 13.000,- EUR volt. A templom felújításának összértéke 37.000,- EUR.

Hálát adunk az Úrnak, hogy az Ő dicsőségére épült templomot évszázadokon keresztül megtartja, bele élő Gyülekezetet ad olyan hívekkel, akik templomjárók és adakozók. Köszönet illeti a Magyar Köztársaság Kormányát, hogy segít fenn-

Hátsó fal új csatornákkal

Keleti oldal kiszínezve

tartani azt az örökséget, amelyben ma is magyarul hangzik az Ige, s amelynek bejáratánál emléktáblák őrzik az I. és II. világháborúban hazájukért életüket ál-

dozó református hívek névsorát.

Isten tartsa meg az Egyházat, a Hazát és a Gyülekezetet.

Id. Fülöp Sándor, lelkész

a Pünkösdi Gyülekezet

Az ifjúság helyzetéről Rozsnyón

2018. április 16 és 19. között tizenkettedik alkalommal Rozsnyón szerveztük meg a Kárpát-medencei Ökumenikus Lelkész-találkozót, amelyik az ifjúság helyzetével foglalkozott. Budapest V. kerület testvérvárosai közül, Énlaka, Torockó, Gyergyószentmiklós, valamint a fővárosi lelki képviselők fogadták el a helyiek meghívását.

A heti reggeli áhítatainkat a pedagógusok és a gyermekek között vendégeink tartották: Nt. Szabó Csengele, a Budapesti Unitárius Egyházközség beosztott lelkész-nője. valamint Ft. Portik-Hegyi Kelemen, gyergyószentmiklósi római katolikus esperes.

A közösségi rendezvény egy rendhagyó hittanórával kezdődött a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájában,

ahol felekezeti lebontásban a résztvevők bepillanthattak mindabba, amit heti egy órába sűrít a kerettanterv. A római katolikus növendékeket, Mons. Čapla János vezette be a bibliai szeretet-fogalmak világába, a református hittanosoknak pedig Nt. Buza Bodnár Aranka kalauzolta el a Galilelai tenger partjára a húsvét utáni történeteket vizsgálva.

Ezután a hittanórák lefolyását konzultáltuk meg, a gyermekek érdeklődését, aktivitását és a felkészült hitoktatók odafigyelő munkáját. Értékes tapasztalatcserék születtek, ahol is jó volt belelátni az egyes elcsatolt területek és felekezetek hittanóráinak állami és egyházi szinten való támogatásába.

A délutáni órák aktív pihenéssel teltek. Tompa Mihály, papköltő szolgálati helyét, Hanvát látogattuk meg, ahol Nt. Nagy

Ákos Róbert, gömöri református esperes számolt be a falu és gyülekezet történetéről. A helyiek segítségével, László Ottó gömöri díszkovács műhelyét tekintették meg a vendégek, ahol nemcsak a hőfokok, hanem a pontos és precíz látványosságok tekintetében is izzott a levegő. Visszafelé indulva Rozsnyóra, a történelmi Pelsőc református templomának százados patináját is szemügyre vehették a résztvevők, ahol nagyon értékes Szent László freskók találhatók.

Az esti ökumenikus alkalmon a református templomban, Nt. Nagy-Mátéfi Tímea, az Énlakai Unitárius Egyházközség lelkésznője szolgált a Mt 15,10-20 alapján kiemelve Jézus tisztaságról szóló tanítását, a lényegre törő dolgok fontosságát és a megbecsülésnek a gondosságát. Az egybegyűlt közösséget igével köszöntötte Ft. Márton Zsolt, a budapesti Központi Papi Szeminárium rektora, aki a Jn 10, 10-15 alapján kiemelte a pásztorok fontosságát Izráelben és szerte a világon. Hangsúlyozta, hogy egyedül a Jó Pászortól, Jézus Krisztustól lehet és érdemes sokat tanulni és általa tanítani a közösséget. Ahol nincs Krisztus, ott halál jellemzi a közösséget. Ahol Krisztus jelen van, ott élet támad.

A találkozó második munkanapja a betléri kastély látogatásával kezdődött, ahol Baffy Zsuzsanna, református presbiter vezette be az Andrásyvilágba az egybegyűlteket. Ezután Torockó unitárius lelkésze, Csécs Márton Lőrinc mutatta be az 450 éves unitárius egyház történetét, valamint az ifjúsággal

foglalkozó „egyházi praktikákat” is felvillantotta. Bölcs hozzászólások születtek, és élénk vita alakult ki. A kiadós ebéd után a helyi Galériába vettük az irányt, ahol a régi rozsnói képeken keresztül betekinthettünk a fiatalok sportolási lehetőségeibe. Ezután megtekintettük a római püspöki palota dísztermét és könyvtárát, valamint a vendégszobákat és ellátogattunk a szalézi rendházba, ahol Don Bosco nyomán a rozsnói ifjúsággal is foglalkoznak.

Az esti ökumenikus alkalmon, amelynek a Szent Neitus Római katolikus Székesegyház adott otthont, Ft. Dr. Osztie Zoltán, a Budapest-Belvárosi Plébániatemplom lelki atyja szólt a közösség nyíltságáról, majd Gerőfiné dr. Brebovszky Éva, a Pesti Evangélikus Egyház lelkésznője tett bizonyosságot a Fil 4,13 alapján a mennyei erő gazdag kisugárzásáról, valamint a végén Ft. Kászoni-Kövendi József, a budapesti unitárius lelkész és püspöki helynök a Jk 4,17 alapján a jó cselekedetek értékeit emelte ki közösségeink javára.

Jó és értékes együtt lenni olyan lelkész kollégákkal, akik nemcsak a szépről és jóról, hanem az igazról is beszélgetnek, és eszmét cserélnek. Örömben és bánatban egyaránt el tudják mondani Jézus Krisztussal az Atya irányába: „Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság. Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba.” (Jn 17,17-18) Hála legyen az Istennek kimondhatatlan ajándékáért! (IIKor 9:15)

Buza Zsolt, lelkész

Búcsú a gyülekezettől Bodrogszerdahelyen

A bodrogszerdahelyi gyülekezet és presbitériuma sok szeretettel köszöntötte lelképásztorát, nt. Sallai Tibort életének teljes határkövénel, március első vasárnapján, 70. születésnapján.

Pár héttel ezután ünnepélyes istentisztelet keretében a közel 44 évig tartó szolgálati időszak után, a nyugdíjba vonuló lelképásztor elköszönt a gyülekezettől.

Teológiai tanulmányai elvégeztével, a jó Isten irányításával került gyülekezetünkbe, közel szülőfalujához, követve az útmutatást, mint Petőfi Sándor írja Az apostol c. költeményében: „Ráküldde a tengerre engem, Lelkembe tette az iránytűt, Amerre az vezet, megyek „

Lelképásztorunk az igehirdetési szolgálatok és a négy iskolában végzett hitoktatás mellett, folyamatosan gondoskodott a szolgálati területén lévő templomok, egyházi épületek felújításáról és a környezetük szépítéséről. 2009-ben az Újhelyi Leányegyházközségben új templom épült.

Mindenkor hálával és nyílt szívvel hallgattuk prédikációit, énekeltük vele együtt szép ének-imádságainkat. Az elköszönő igehirdetését, mely részben a magvetőről szóló példázat alapján hangzott, azzal a reménységgel hallgattuk, hogy az elmúlt

A szőlőskei gyülekezet a búcsúistentisztelet után

évek alatt a mag jó földbe került és termést hoz.

A gondnok a gyülekezet nevében köszönetet mondott a lelkipásztor fáradtságos, odaadó, alázattal végzett szolgálataiért, gondoskodásáért és mindenki iránt kinyilvánított szereteteért.

Ezúton is szeretnénk megköszönni lelkiismeretes munkáját, kívánva számára boldog, békés, Istentől megáldott nyugdíjas éveket családjá és unokái körében.

Nt. Marci Márió, komáromi segédlelkész, szép emlékeket felidéző szavakkal méltatta az általa nagyra becsült és szeretve tisztelt hitoktató és konfirmáló lelkipásztorának a több mint négy évtizedet kitöltő tevékenységét, majd ajándékkal kedveskedett.

A köszöntéseket bezárólag a gyülekezet Isten iránti bizalommal, jó reménységgel, egy szívvel és szájjal énekelte a 269. dicséret szövegével :”... Csak Atyámban bízhatom, Ő megsegít jól tudom, Mert az igazaknak Atyja, Hű szolgáját el nem hagyja.”

Mladenec Irén, mb. gondnok

A szőlőskei, bodrogszerdahelyi, borsi és az újhelyi presbiterek a közös ebéden

2018 A családok éve - Zenés istentisztelet és koncert Ladmócon 2018. május 27. - képekben

Kettő az egyben alkalom a rimaszécsi református templomban

1. XVI. Gömöri Református Egyházmegyei Kórustalálkozója

2. Kopjafaavatás a reformáció 500. évfordulója alkalmából

Immár hagyománnyá vált a Gömöri Egyházmegyében, hogy évente egyszer összejönnek a területén működő református kórusok. A 2017-es évben ennek az eseménynek a színhelye a rimaszécsi református templom volt, szeptember 23-án.

Az előző napok szép, napos időjárása erre a hétvégére igencsak megváltozott, és a szakadó esőben, de annak ellenére hittel, reménnyel és némi izgalommal is feltöltődve érkeztek azon a szombat délután a bemutatkozó kórusok tagjai, azok kísérői és a hívek is.

Az ünnepi alkalomra egybegyűlteket nt. Dr. Abaházi Zsolt, rimaszécsi helyettes lelkipásztor üdvözölte. Megnyitójában kiemelte a közösség, az együtt éneklés jelentőségét.

Nt. Nagy Ákos Róbert, a Gömöri Református Egyházmegye esperese az összefogás, a találkozó, valamint a közösség erejét méltatta, „Magasztaljuk az Urat, élvezzük azt a közösséget, mellyel megajándékozott minket az Isten” - mondta. Hozzátette, hogy ilyenkor tudnak a kórusok is egymásra és Istenre hangolódni és hálát adni a Mindenhatónak.

A község helyi önkormányzatának nevében a polgármesternő, Dr. Stubendek Márta köszöntötte a gyülekezetet. Tartalmas üdvözlő beszédében kiemelte a kopjafa jelentőségét, értékét, mondván: „Több szempontból is örömteli és emlékezetes ez a nap a község életében. Ma Rimaszécsen a Református Egyházközösség kopjafát állít a reformáció 500. évfordulója alkalmából. Mivel községünkben még kopjafa nem áll, ezt a hiányt pótolja egyházunk ezzel a nemes igyekezettel, ily módon is emléket állítva eleinknek, hitvalló ősainknak, ugyanakkor emlékeztet hitbéli és nemzeti hovatartozásunkra, a magyar nemzet és a magyar reformátusság sorsfordulóira. Ezzel tiszteletünket fejezzük ki a reformátoroknak, akik a nép felé fordultak és a mindennapi ember számára tették érthetővé, hogyan találkozhatunk Istennel, és tették ezt a nép nyelvén. Legyen ez a kopjafa egy szimbólum, szimbóluma úgy református hitünknek, mint gyökereinknek, melyekből évszázadok óta táplálkozunk.”

A kórustalálkozó kapcsán, a polgár-

mesternő így folytatta: „Önök, kedves kórustagok hitüket énekelve is megvallják. A zene nagyon alkalmas módja Isten dicsőítésének. Az anyanyelven való éneklés pedig reformátusságunk fontos kifejezése. Legyen hát a mai nap mottója: Szólj ötágú síp, zengi magyar ének, adjunk hálát az ég nagy Istenének!”

Az ünnepi hálaadó istentiszteleten ígét hirdetett nt. Szőkéné Orémus Zsuzsanna, harmaci lelkipásztor. Prédikációjának fő irányvonala a templom szeretete volt. A zsoltaírok könyvéből felolvasott igevers magyarázatában kiemelte, hogy a templom az a szent hajlék, ahová mindig azzal a reménységgel lépünk be, hogy itt a felülről jövő kegyelemmel és erővel feltöltődik a lelkünk. A reformáció 500. évfordulójára emlékezve szintén megemlítette, hogy a reformáció is azzal a céllal indult, hogy megtisztítva minden mellékes dologtól Isten hajlékát, alkalmassá tegye arra, hogy itt alkalomról alkalomra Isten üzenete tisztán jusson el az emberi szívekhez. Az Úr örül, amikor az emberi szív hangjai szárnyra kelve jutnak elé. Megjegyezte, hogy Debóra, az Ószövetség egyetlen női bírója, minden hálaérzését énekekben vitte Isten elé.

Így történt ez ezen az ünnepi istentiszteleten is, melyen a régió kilenc református kórusa együtt énekelve magasztalta az Urat.

Az alkalmon a következő kórusok vettek részt:

- Gömörhorkai Református Gyülekezet Kórusa
- Gömöri Lelkészórus
- Harmaci Női Kórus
- Nagybalogi Szivárvány Kórus
- Rimaszombati Református Gyülekezet Kórusa
- Serkei Férfikórus
- Simonyi Bárka Kórus
- Hanvai Református Gyülekezet Tompa Mihály Énekkara
- Zádorháza - Rimaszécsi Női Kórus

A kórusok egy-egy énekes könyvünkben megtalálható és egy általuk kiválasztott másik éneket adtak elő vezetőik irányításával.

Közös énekként Sósik Szilárd orgonakíséréte mellett a „Fenn a mennyben az Úr minden győztesnek ad.” kezdetű ének is elhangzott.

A bemutatkozó kórusok produkcióit Bodnár Noémi, kassai beosztott lelkipásztor, az Egyházzenei Osztály munka-

társa értékelte, melyben kiemelte: „Csak azzal tud énekelni a száj, amivel tele van a szív” Nagyra méltatta a gömöriek igyekezetét a közösség építésében, az együtt éneklés jelentőségét, megköszönve és megdicsérve az énekkarok és vezetőik munkáját, biztatva őket a további munkára, hisz a kórusok a szívükben Jézus iránt érzett háláról tettek bizonyosságot.

A résztvevő kórusok és vezetőik emléklappal és a helyi gyülekezet által készített kézműves kis ajándékkal lettek jutalmazva.

A rimaszécsi templom ebben az évben lett felújítva, ugyanis a Magyarországi kormányzat támogatásából kapott összeget a templomtető felújítására fordították és a templom belső arculata is jelentősen megváltozott, ugyanis a presbitérium és a hívek adományából az úrasztalán és a szószéken lévő terítők, valamint az oldalfalakat megvilágító lámpák is ki lettek cserélve.

A templomban zajló ünnepség a záróénekek és Nemzeti Imánk eléneklése után a templomkertben folytatódott. A reformáció 500. évfordulójának tiszteletére ugyanis kopjafát állított a gyülekezet presbitériuma a község önkormányzatának támogatásával.

A kopjafa Jónai Gábor mérnök, rási fafaragó alkotása. A leleplezést követően, a kopjafa jelentőségét és annak szimbólumait Kolozsi Zoltán, a helyi gyülekezet gondnoka ismertette. Az emlékmű tartalmaz szimbólumokat, jeleket, évszámokat, melyek az oszlop mind a négy oldalán láthatóak, és a református egyház történelmével kapcsolatosak. A precíz, aprólékos kidolgozás az alkotót dicséri és a gondnok úr ugyanolyan aprólékos magyarázata megfelelő képet adott annak értékeléséhez. Az esemény színvonalát emelte ifj. Martinovics János szavalata, aki Illyés Gyula: „A reformáció genfi emlékműve előtt” című versét adta elő.

Az egész szombat délutánt betöltő emlékeztető ünnepi alkalom nt. Nagy Ákos Róbert esperes áldása zárta. Majd ezt követően az ünneplő gyülekezet a helyi kultúrházban megterített asztalnál, szeretetvendégségen folytathatta az ismerkedést, ahol lehetőség nyílt a további beszélgetésre, gondolatok és tapasztalatok kicserélésére.

Bizonyára mindenki élményekkel gazdagodva, lelkiileg feltöltődve tért haza békés otthonába.

Kercz Nagy Zita,
rimaszécsi református presbiter

Élő hittel testvéri kapcsolatban

A HEKS csehszlovákiai ösztöndíjasaként, 1991-ben kéthetes gyülekezeti gyakorlatra Beringen református gyülekezetébe osztottak be. A gyülekezet, és az akkori lelképásztor, Arthur Strasser, nagyon kedvesen fogadott, érdeklődve hallgatták az épp megbukott szocialista rendszerről szóló beszámolót. A Schwyn-Bachmann házaspár szállóvendége voltam, akik a későbbi lelkész-váltás idején is élő kapcsolatot jelentettek számunkra. Már 1994-ben ellátogattak hozzánk, s a Hauser házaspárral együtt mozgatóivá váltak egy gyülekezetek közötti szélesebb körű kapcsolatnak. Ez csak erősödött, amikor Joachim Finger lett a gyülekezet lelkésze. Így 2000-ben egy 30 fős csoport utazhatott beringeni látogatásra, majd 2002-ben több mint húsz testvérünk látogatott el Felvidékre, megismerkedve történelmi nevezetességeinkkel, egyházunkkal. A 2004-es látogatáskor Magyarország volt soron, eljutva egész Keszthelyig. Két év múlva Erdély következett, ebben az évben Kárpátalja. A 13 fős csoportban volt 83 éves és a negyvenes éveiben járó testvérünk is. Volt, aki csakis a kárpátaljai utazás miatt készítettett útlevelet. Az első napok Felvidék és Észak-Magyarország eddig nem látott épített örökségének felkeresésével teltek. Csécs, Kassa, majd Hollóházán keresztül Szőlőske, ahol borkóstolón ismerkedhetek meg a tokaji borvidék nagyszerű boraival. A következő nap

Boldogkővárálja, Vizsoly és Miskolc volt napirenden, s végül Sárospatakon az elmaradhatatlan halászlé és palacsinta.

Szerdán vendégeink érdeklődése Kárpátaljára és az ott folyó egyházi élet sajátosságaira irányult. A határátlépés egy óras várakozást és „ügyintézés” jelentett, s délre megérkeztünk Nagydobronyba. Szállásunk az Irgalmas Szamaritánus Gyermekeknél volt. Katkó László igazgató nagy szeretettel fogadta a vendégeket, s az ebédet követően alapos betekintést

kaptak svájci testvéreink az itt folyó munkába. Nagy érdeklődéssel járták végig a gazdaságot, növénytermesztő és állattartó részleget. Ez volt a látható, de szólnunk kell a láthatatlan, ám

nélkülözhetetlen hitről, amely nélkül mindez nem valósulhatott volna meg és nem is működhetne ilyen szinten. Jellemző az ukrán állam magatartása, amely mintegy megtűri, de nem támogatja az itt folyó munkát. Sőt azzal, hogy a villany- és gázszolgáltatásért ipari árat kér, még nehezíti is a gyermekotthon fenntartását. A vacsora utáni beszélgetés folyamán hallhattuk vendégeink azokról az állami intézkedésekről, amelyekkel a kisebbségi nyelvhasználatot és oktatást igyekeznek ellehetetleníteni. A református egyházi iskolák fenntartása is csak a külföldi támogatások révén lehetséges. Ennek ellenére, az egyház nem mond le sem a szeretetszolgálatról, sem az iskoláiról.

A következő napon Munkács vára volt az első látnivaló. A vár lenyűgöző épületegyüttese és a város gazdag történelme nagy hatással volt a vendégekre. A vár bástyáján állva szembeötlő volt a külvárosok újonnan épült hagymakupolás templo-

mainak csillogó aranyozása, ami nehezen érthető egy olyan országban, amelyet jórészt külföldi segélyekből tartanak fenn, s az utak alig járhatóak. Az ebédet Szarvasházán, egy ruszin családi vendéglőben fogyasztottuk el. Ízletes borscs és gombával töltött sertéssült a helyi konyha ízeivel ismertette meg vendégeinket. Ezt követően a 2. világháborúban épült Árpád-vonal bunker-rendszerének egy részét nézhettük meg. Nagydobronyban nemcsak ízletes vacsora várt bennünket, hanem a gyerekek rövid műsora is. Megható volt látni, hogy a legkisebbek is milyen lelkesedéssel vesznek részt az előadásban, énekelnek és táncolnak olyan önfeledten, mintha nem is árva házában, hanem szerető családban élnének, ahol a vendégségbe érkezett rokonoknak mutatják be, mit is tudnak.

Kárpátaljai látogatásunk utolsó napján mindenki úgy érezte: támogatnia kell az itt folyó munkát. Az adomány átadását

követően indultunk el Beregszász felé, ahol idegenvezetőnk először a helyi múzeumba vitt bennünket, s megismerhettük a település történetét, majd rövid sétát tettünk a városban. Egy ízletes kávé és már indulhattunk is Csetfalvára, ahol a középkori református templomot és 33 méter magas fa harangtornyát néztük meg. Majd a beregsurányi határátkelő felé vezetett utunk. Nem kis meglepetésre, a magyar vámások csomagjainkat kipakoltatták az autóbusból, és átnézték, hogy nem hozunk-e húst, tejtermékeket. Nem tudom, talán a svájci testvérek útlevelét látva jutottak arra a következtetésre, hogy Svájcban pont ilyen ajándéokra várnak? Igaz, miután közöltem, hogy gyülekezeti kö-

zösségről van szó, és az árvaházat látogattuk meg, s felvettem: Vajon mit szólna ehhez a miniszterelnök, vagy az EMMI még hivatalban levő minisztere? – a bánásmódban gyökeres változás történt. Élményekkel gazdagodva érkezünk Deregyőre. Szombat az elutazás napja. Gyorsan eltelt egy hét, de nem nyomtalanul. Megerősödött testvéri kapcsolat, a szétszakított magyarság egy újabb közösségének megismerése, a hitből fakadó szolgálat sokszínűsége az ellehetetlenítő körülmények dacára is olyan áldások, amelyekért hálásak lehetünk a Mindenható-nak. Legyen áldott az Ő neve!

Joachim Finger útinaplója alapján, Csoma L.

Az összetartozás érzése kimondott- és énekszóban

2018. június 3-án, a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából, Léván, a református templomban tartatott a barsi egyházmegye ünnepi istentisztelete.

2018. június 3-án zajlott Léván az összetartozás napja alkalmából tartott istentisztelet, melyet a barsi egyházmegye gyülekezeteinek kórusai és éneklőcsoportjai tettek emlékeztetővé. A házigazda lelkész, Kassainé Mártha Tímea igei köszöntője és az énekek után az esperes, helyi lelkész, Kassai Gyula igehirdetése következett a Róma 9,1-5 alapján. Reményik Sándor: Mindhalálig c. versét Andruska Csilla, a Juhász Gyula Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola pedagógusa mondta el.

Az alkalom egyben az egyházmegye ideai kórustalálkozója is volt, s ezek a szolgálatok méginkább erősítették bennünk az összetartozás-tudatot.

A találkozón részt vevő kórusok, szolgálatuk sorrendjében: hontfüzesgyarmati gyülekezet kórusa, vagy ha úgy tetszik

éneklőcsoportja, szintetizátoros kísérettel énekelt 2 darabot, a farnadi gyülekezet kórusát, akik 2 énekkel készültek. Antala Éva kísérte hegedűn, a hegedűkíséret a következő, nagylővendi gyülekezet kórusánál is megmaradt, Antala Éva és Nagy Csomor István jóvoltából, Pozbáról 3 kórus érkezett, a gyermekek, akik 1 énekkel készültek, villanyorgona kísérettel előadva a választott éneket, az idősebb asszonyok két énekszámval, és végül, a fiatalok kórusa is két zeneszámmal készült. A nagysallói gyülekezet kórusa 3 énekkel, az érsekkétyi gyülekezet kórusa 2 énekkel szolgált. A kórusok szolgálatának sorában a házigazda lévai gyülekezet kórusa maradt utolsónak, akik a 2 előadott kórusmű után közös éneklésre szólították a jelenlévőket, hogy még jobban érezzük, jó együtt lenni, jó együtt énekelni, mert mi összetartozunk, magyarságunk, reformátusságunk révén is, de ami igazán összekapcsol bennünket, az a mi Urunk szeretete.

A közös éneklés után Süll Kinga, Egyetemes Egyházunk Egyházzenei Osztályának vezetője értékelte a találkozót, végül ima, áldás, záró ének és a Himnusz eléneklése zárta az alkalom templomi részét, ahonnan átvonultunk a parókia udvarára, hogy esperes úr ünnepi gondolatai után megkoszorúzzuk az épület falán elhelyezett gróf Esterházy János emléktáblát.

A trianoni sebeket talán csak így lehet gyógyítani, ha emlékezünk, s a fájdalomtól erőt merítünk, s összetartozásunkkal bizonyítjuk, együtt erősek lehetünk, bennünket nem lehet szétszabdálni, szerződéses, pecsétes, aláírások, gyűlölködő vádaskodások, beolvasztó kísérletek ellenére vagyunk, egyek vagyunk, összetartozunk itt a Kárpát-medencében, s nemcsak a történelmünk dicső pillanatai, vagy épp a trianoni fájó keserűség, de a jövőnk is összeköt. Mind ezért Istené a dicsőség!

Ambrus Erika

Fábián Tibor: Apatempó (Kislány társaság)

Vendégek érkeznek. Három a kislány. A csengő hangja felébreszti délutáni szendergéséből Hunorkát, aki ilyenkor a sötét szobában nyafogva feltápászkodik az alacsony matrac-ágyról, elmászik az ajtóig, és ott egyre hangosabb sírással jelzi szüleinek, hogy engedjék ki a sötétből. Ilyenkor általában hamarosan sietősen érkezik valaki, és Hunorka kiszabadul. Hunorka csak akkor hajlandó megbékélni az öt sötétben hagyó szüveivel, ha ölbe veszik. Ilyenkor egy pillanat alatt abba marad az addigi panaszos babasírás, Hunorka örömmel állapítja meg, hogy szere-

lik, és máris nevetgélve kapaszkodik Apa vagy Anya nyakában. Szóval most is valami hasonló koreográfia nyomán csatlakozik Hunorka a kislány vendégekhez. Tudni kell, hogy Hunorkáéknál ritka a gyerekvendég. Általában bácsik és nénik jönnek, vagy olyan nagy fiúk és lányok, akik Hunorka szemében már a felnőtt társadalom tagjai. Ezért különleges a három kislány ittléte. Hunorka előbb még kisfiúsan szégyenlősködve bújik Apához, ami felnőtt társaságban nem szokása. Apa csodálkozik is, mi ez a hirtelen megilletődöttség, amikor Hunorka mindig és

mindenkivel olyan közvetlen szokott lenni. Aztán szép lassan Hunorka körbefigyel, nézi az szép kislányarcokat, Apa még be is mutatja neki őket. Végre megtörik a jég, sőt túlságosan is. Apa újabb ámulatba esik. Ennyire felszabadultnak, már-már kisfiúsan csintalanoknak, mások társaságában nem látta még Hunorkáját. Álmos nem lehet, most kelt fel. A pelenka is rendben van. Hunorka egyre fesztelebbről fecserészik, és ahogy mondani szokták, csinálja a fesztivált. A lányok elmennek, Apa és Hunorka integet utánuk. Odafenn Anya kérdezi, mit csináltak? Hunorka teljesen fel van dobva. Aztán közösen megfejtik a talányt: a kislány társaság elővarázsolt Hunorkából, valami eddig rejtett kisfiú-huncutságot.

Rimaszombatban ülésezett a Kárpát-medencei Diakónia Koordinációs Tanács

2018. május 7-9. között találkoztak egymással a kárpát-medencei református egyházak szeretetszolgálati szervezeteinek legfelsőbb vezetői Rimaszombatban a Csillagház Konferencia-központban. A tanácskozás célja elsősorban a tapasztalatcsere, egymás szolgálatának jobb megismerése és a közös együttműködés lehetőségeinek keresése. A találkozón részt vett Beszterczey András, a Magyar Református Egyház Szeretetszolgálati Irodájának vezetője, Juhász Márton, a Magyar Református Szeretetszolgálat ügyvezető igazgatója, valamint a Horvátországi Keresztyén Kálvini Egyház és az Erdélyi Református Egyházkerület diakóniai előadói. Kárpátalját a Kárpátaljai Keresztyén Diakóniai Jótékonyági Alapítvány képviselte. A konferencia kezdetén Ft. Fazekas László püspök és Ibos Henriett, a Diakóniai Központ igazgatónője köszöntötte a hosszú útról érkező résztvevőket. Köszöntő szavaikban mindketten kiemel-

ték a találkozói és a résztvevők által végzett szolgálat növekvő fontosságát. A tagszervezetek bemutatkozását Park Sungkon, a pozsonyi koreai gyülekezet lelkipásztorának előadása követte, aki ajánlotta, hogy több legyen a külföldi szolgálat a Kárpát-medencei egyházak között. Az inspiráló előadás után kezdődött a tényleges tanácskozás, melynek során a felek kiemelték, hogy mostani időkben különösen fontosá válik az Isten ígéretéhez való hűség és az imádságos háttér a diakóniai szolgálatok végzésében is, és csak ezután következhet a gyakorlati kérdések megoldása. A résztvevők egy zárónyilatkozatban is megfogalmazták a küldetésük és diakóniai látásuk főbb pontjait, valamint kifejezték abbéli szándékukat, hogy a jövőben is együtt kívánják működni.

Haris Szilárd, diakóniai lelkész

Zárónyilatkozat

a

Kárpát-medencei Diakóniai Koordinációs Tanács 2018. évi értekezletéről

A Kárpát-medencei Diakóniai Koordinációs Tanács eredeti küldetéséhez híven áttekintést kíván nyújtani tevékenységéről és a közös együttműködést kívánja elősegíteni a Kárpát-medencében tevékenykedő (elsősorban magyar ajkú református egyházak) szeretetszolgálati szervezetek között.

Mi a Kárpát-medencei Diakóniai Koordinációs Tanács 2018. évi értekezletén jelenlévő tagszervezetek képviselői és együttműködő szervezetek képviselői az alábbi közös kihívásokat fedezték fel szolgálatunkban.

- 1, Hitet teszünk amellett, hogy a diakóniai szolgálat legelső színtere a gyülekezet, olyannyira, hogy a kálvini tanokra építve megállapítjuk, hogy a gyülekezet identitásához tartozik a szeretetszolgálat végzése. Egyúttal valljuk, hogy az élő Úrba vetett hit és az imádságos lelkület nélkül a diakóniai szolgálatot végezni nem lehetséges.
- 2, Hitet teszünk amellett, hogy a diakóniai szolgálat a Jézus Krisztus evangéliuma hirdetésének, tehát a missziónak a része. Tehát minden diakóniai szolgálat egyben misszió is, amelynek jellemzője, hogy maga Isten a tulajdonosa, aki szolgálni küldi a tanítványait.
- 3, Hitet teszünk amellett, hogy a valóságosan és igazán végzett diakóniai szolgálat Isten iránti hálából és engedelmességből fakadó cselekedetek sorozata, amelyek célja a ránk bízottak üdvösségének munkálása, amelyet az Isten és a szolgálat iránt érzett felelősséggel végzünk.
- 4, Hitet teszünk amellett, hogy az egyházban helye van az intézményes diakóniai szolgálatnak, amelynek célja, hogy kiegészítse és segítse a gyülekezeti szeretetszolgálati tevékenységeket.
- 5, Kifejezzük abbéli szándékunkat, hogy jövőben is meg kívánjuk tartani a Kárpát-medencei Diakóniai Koordinációs Tanács értekezleteit, amely a diakóniai felelősök közös szakmai műhelye és fóruma. A jövőben törekszünk a szorosabb kapcsolatok kiépítésére, a egymás szolgálatának segítésére a keresztyéni szeretet jegyében, a másik javát keresve és a Krisztus ügyét közösen szolgálva.

Isten segítsen bennünket további szolgálatunkban!

Kelt. Rimaszombatban, 2018 május 9-én.

Jelenlévő szervezetek képviselői:

Beszterczey András, irodavezető
MRE Szeretetszolgálati Iroda

Czanik András, Kárpát-medencei referens
MRE Zsinati Hivatal

Juhász Márton, ügyvezető igazgató
Magyar Református Szeretetszolgálat

Dárko Tursity, lelkész, missziói előadó
Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház

Kovács István, előadó tanácsos
Erdélyi Református Egyházkerület Missziói Diakónia Ügyosztály

Nigriny-Demeter Adrienn, adminisztrátor
Kárpátaljai Keresztyén Diakóniai Jótékonyági Alapítvány

Ibos Henriett, igazgató
Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központja

A megtartó Isten építi a jövőnket - Hálaadó istentisztelet Szepsiben

A szepsi református templomban 2018. június 3-án tartott ünnepi istentiszteleten közösen adott hálát a gömri, az abaúj-tornai, a zempléni és az ungi egyházmegye Istennek a lelki előbbre jutásokért, aki arra indította Magyarország kormányát, hogy az elmúlt évben is több mint 1,7 milliárd forint támogatással járuljon hozzá az Egyetemes Egyház anyagi építkezéseéhez.

Fazekas László püspök igehirdetésének alapjául Ezékiel könyve 37. fejezetének 1-14 részét, az Izrael újjáéledésének látomásáról szóló részét választotta. Beszédét azzal kezdte, hogy bizonyára mindannyian emlékezünk arra az időre, amikor az épületeinket olyan „kínkeservesen” tudtuk rendbe hozni, hozzátéve: s bizonyára vannak köztünk többen olyanok is, akik emlékeznek azokra az elszomorító időszakokra is, amikor elvették a templomainkat, egyházi iskoláinkat, épületeinket, - a magánszemélyekét is - de a kegyelem Ura, a megtartó Isten akkor is könyörült rajtunk.

Beszédében utalt arra is, hogy visszavonhatatlanok az Isten ígéretei, mert ezek éltették népünket mindenkor, s ezek éltetnek bennünket most is. Rámutatott arra, hogy abban az időben az adott körülmények között mindenki kereste a lehetőségét annak hogyan lehetne felújítani az épületeket, rendben tartani az egyházat, gyülekezetet. Majd azzal folytatta, hogy bennünk is megfogalmazódott a kérdés, és szinte költői sóhajtásként hangzott el ugyanaz, mint Ezékiel prófétától, amikor Isten megszólította: életre kelnek-e ezek a csontok? Majd a felolvasott igeszakasz kapcsán tette fel a kérdést, hogy mi történhetett Babilóniában? „Hosszú évtizedek teltek el a zsidók babiloni fogságában, s bizonyára a többekben felmerült a kérdés: be kell-e olvadni a boldoguláshoz, alkalmazkodni kell-e a körülményekhez, vagy meg kell-e szerezni egy-egy jó hivatalt, ahol ott lesznek az embereink, akik tudnak rajtunk segíteni. Volt, aki erre az útra lépett, hogy így próbálja életét egyenesbe irányítani: ez a magatartás tőlünk sem áll távol” - tette hozzá a püspök azzal a kiegészítéssel, hogy nekünk tartanunk kell azt az irányt, amelyet Isten az Ő igéje által kijelölt számunkra. „Megőrizni magunkat, a hitünket, nyelvünket, kultúránkat,

értékeinket, mert velünk is színesebb a világ. S ehhez megadja az eszközöket is” - mondta Fazekas László.

Majd úgy fogalmazott, mindannyian, akik itt vagyunk hálával szemléljük, hogy Magyarország kormányának Isten ebben a zűrés, nehéz időszakban olyan bölcsességet adott, hogy nemcsak kiáll ezen értékek mellett a V4-ek országával, hanem meg is erősíti támogatási rendszerével azen értékek hozozó közösségeket. Hozzáfűzte: a nemzetegyesítő stratégiájuk azt a célt szolgálja, hogy a csontok életre keljenek. Majd rámutatott arra, hogy a református egyház már két alkalommal volt részese történelmi jelentőségű támogatásnak, - az óvodá- és bölcsődei programon kívül - amelyekből életre keltek az ingatlanok.

Feltette a kérdést, hogy mit kezdünk ezekkel a támogatásokkal? Két választási lehetőséget fogalmazott meg: úgy tekintünk rá, mint pénzre, amely jelenleg nagy úr, vagy úgy, mint Istentől kapott ajándék, amellyel buzdítani akar a hűségre és a kitartásra. „Éppen ezért ne mondjuk azt, hogy elveszett a reménységünk és ne legyünk elkeseredve, mert nincs miért. Ezzel az anyagi támogatással, amit kapunk úgy tudunk a legjobban élni, hogy ha ennek a folytatása folyamán megelevenedünk és azt mondjuk: nem vagyunk elveszve. Nem vagyunk halálra ítélve, nekünk életünk van. S ezt az életet nekünk élnünk kell” - hangsúlyozta beszédében a püspök.

Rámutatott arra, hogy aki hallja az Igét, az nem bújhat ki a élet megújulásának felelőssége alól. „Új szívvel, az Istentől kapott lélekkel kell végeznünk a szolgálatainkat, mert nem hiábavaló az a munka. Erősödünk meg és tekintsük át mi mindent adott már nekünk az Isten, és nem tudjuk, hogy még mi mindent fog adni, mi minden jön még, s miben kell még helyt állni. De legalább könyöröghetünk, hogy legalább a következő lépést lássuk. Ehhez pedig elegendő az, hogy rátámaszkodunk Isten Igéjére, s ezáltal tudjuk, hogy merre menjünk” - mondta beszéde végén Fazekas László püspök.

Molnár Sándor zsinati főtanácsos az elmúlt évben a magyar kormánytól kapott támogatás elosztását ismertette. Emlékeztetett arra, hogy az első, 2016-os, egymilliárd forintos támogatás után a 2017-es évben az Egyetemes Egyház részére 1 750 270 000 forintot

hagyott jóvá Magyarország kormánya a hét magyar egyházmegye működésére, fejlesztésére, beruházására, amely átváltás után 5 662 870 eurót tett ki. Mivel az egyház vezetésének a magyar tagjai úgy döntöttek, hogy nagyobb

arányban kívánják támogatni az egyházközségi és regionális jellegű beruházásokat, így 1 800 200 eurós pénzcsoportot irányoztak elő a hét magyar egyházmegye egyházközségeinek megerősítésére. A regionális jellegű beruházásokra 503 ezer euró támogatást határoztak meg, s mivel az elmúlt évben is fontosnak tartották a lelkészek munkakörülményeinek, szolgálati lehetőségeinek a javítását, így erre a célra 322 ezer eurót szántak. Az egyházi iskolák működésére és fejlesztésére 1 158 ezer eurót, az Egyetemes Egyház működésére és operatív költségekre 200 ezer eurót, a nagy beruházások befejezésére 805 ezer eurót, a közegeházi szempontból kiemelt beruházásokra és a tartalékkeretre pedig további 874 670 eurót különítettek el. Elmondta azt is, hogy a támogatási keret a hét egyházmegye között a közalapi befizetések, valamint az egyházközségek száma szerint lettek szétosztva 40-60 százalék arányában. A gömri egyházmegye 319 ezer eurót, az abaúj-tornai egyházmegye 284 200 eurót, a zempléni egyházmegye 260 300 eurót, az ungi egyházmegye pedig 113 400 eurót kapott. A regionális beruházásokra a gömri egyházmegyének 89 ezer eurót, az abaúj-tornai egyházmegyének 79 ezer eurót, a zempléni egyházmegyének 73 ezer eurót, az ungi egyházmegyének 32 ezer euró támogatást irányoztak elő. Molnár Sándor elmondta, hogy a 2017-es évre tervezett beruházások egy-két kivételtől eltekintve mind megvalósultak tisztességes, szép rendben, Isten dicsőségére és hiszi, mindannyiunk üdvösségére. A számok ismertetése után a zsinati főtanácsos megköszönte Magyarország Kormányának és a kormányzati szervezeteknek a jelentős nagyságú támogatást, valamint, hogy - a többi egyháztól eltekintve - lehetővé tették a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház számára, hogy a támogatási összeg ne egy

jogi személyhez kerüljön, így a 2017-es évben 165 egyházközség kapcsolódhatott be ebbe a programba. Végezetül elmondta, hogy a támogatásokról nem egy-két személy döntött, hanem az egyházmegyék egyházmegyei tanácsai tettek javaslatot annak felhasználásáról.

Nagy Ákos Róbert, a gömői egyházmegye esperese beszámolóját azzal kezdte, hogy Gömör nem tartozik a legnagyobb lélekszámmal bíró egyházmegyék közé, ennek ellenére elmondható, hogy itt van a legtöbb gyülekezet és ingatlan is. Rámutatott arra, hogy az 58 templom mellett iskolák, gyülekezeti házak, parókiák megtartása nem könnyű feladat az olykor 10, 20, 30 vagy 100 lelkes egyházközségeknek, amelyek megfogalmazása szerint egyben a helyi magyarság védőbástyái is, akik őrzik Istentől kapott örökségüket és szervezik az egyházi és kulturális életet. „Sokáig úgy éreztük, kissé elfeledve, Középfölde szabad népeként mindenkitől távol vívjuk a megmaradásunkért folytatott küzdelmünket, s az egyházmegyében az évi 5 000 euró körüli közalapi támogatásból segíthettük az egyre romló állapotú egyházi ingatlanjaink felújítását” – idézte a múltat az esperes, kiegészítve azzal, hogy a nehéz időkben is a gyülekezetek élni akarásból és kitartásból jelesre vizsgáltak, mivel jóval nehezebb körülmények között megtartották, sőt, javították a rájuk bízott ingatlanokat. Majd utalt arra, hogy jelentős változást hozott a 2016-os esztendő, amikor a magyar kormány támogatása révén 140 900 euró érkezett az egyházmegyébe, amelyből 18 projekt valósulhatott meg. Az elmúlt évre vonatkozólag pedig tájékoztatott arról, hogy 32 ingatlant újítottak fel 408 ezer euró felhasználásával. „Újultak a parókiák, gyülekezeti házak, templomok, igyekeztünk támogatni azokat a pályázatokat, amelyek energiatakarékosabbá, fenntarthatóbbá tették az épületeket. Munkát is adtunk a munkanélküliségéről híres Gömörben. Csak az elmúlt két évben a beruházások 111 400 euróval gazdagították a szlovák államot. Egyik sem volt luxusberuházás” – mondta az esperese, majd felsorolta, hogy milyen feladatok lettek elvégezve: cseréltek tetőt, nyílászárót, tataroztak, szigeteltek, festettek. Hozzátette: ezt tervezük a következőkben is, hiszen látjuk, mennyi feladat vár még ránk, hogy helyreállítsuk magyar reformátusságunk épületeit, amelyek egyszerre történelmi emlékhelyek, védőbástyái és lelki otthonai a gömörieknek. Majd felhívta a figyelmet arra, hogy nem szabad megfeledkezni a lelki megújulásról sem: a hit, remény és a szeretet értékéről, s annak továbbadásáról, mert ez a mi elsődleges küldetésünk Gömörben, a Felvidéken, a Kárpát-medencében, a nagyvilágban. Végezetül bizakodását fejezte ki, hogy ebben segítségükre lesz az a két óvoda is, amely két városban, Tornalján és

Rimaszombatban nyitja meg kapuját a gyermekek előtt.

Orémus Zoltán, az abaúji-tornai egyházmegye esperese elmondta, hogy a 2017-es évben az egyházmegye 44 egyházközségéből /22 anya- és 22 leány/ 23 kapott az előirányzott 363 200 eurós támogatásból és 415 978 euró értékben valósult meg beruházás, amelyből a gyülekezetek önrésze 52 778 eurót tett ki. Majd felsorolta, hogy milyen ingatlanok újultak meg az elmúlt év folyamán. Tájékoztattott arról is, hogy a 29 033 eurós kiemelt regionális támogatást a komáromi egyházközség kapta meg, amelyből befejezheték az elkezdett gyülekezeti termük kialakítását.

„260 300 eurós keretösszeg érkezett a zempléni egyházmegyébe az egyházközségek megerősítése céljából, a regionális keretösszeg 73 ezer eurót tett ki” – ez már Kendi Csaba esperes részéről hangzott el, aki elmondta, hogy ebből kilenc templom, nyolc parókia, egy gyülekezeti terem újult meg, egy gyülekezeti terem pedig kibővült. Az egyházmegyében az elvégzett munkálatok összértéke 294 679 eurót, az egyházközségek önrésze 47 379 eurót tett ki. A regionális keretből a királyhelmeci egyházközség Fő utcai épületének felújítása és bővítése valósul majd meg az elkövetkezendő hónapokban, a jövőbeli munkák eredményét a látványtervből láthatta az ünneplő község.

Kraus Viktor az ungi egyházmegye esperese elmondta, hogy a gyülekezetek megerősítésére 113 400 eurót kaptak, a regionális keretből pedig 32 ezer eurót, amelyből a deregyői Református Tanulmányi Központ újult meg. Tájékoztattott arról is, hogy a gyülekezetek 90 ezer euró önrészt mozgósítottak a beruházások megvalósítására. „Fontos látni, hogy a kapott támogatás komoly segítséget jelentett, mert a gyülekezeteknek volt ugyan pénzük, de arra nem volt elég, hogy belefogjanak egy nagyobb költséggel járó felújításba” – mondta az esperes, hozzátéve, hogy ezzel a támogatással nem kevés munkát tudtak elvégezni.

/Hogy konkrétan milyen beruházások valósultak meg az egyes egyházmegyékben és melyek kaptak a legnagyobb támogatást, arról majd külön cikkben számolunk be./

Dr. Csányi Norbert, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága Nemzetpolitikai Kapcsolattartási Főosztályának területi referense Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár levelét olvasta fel, amelyben hangsúlyozta, hogy a felvidéki református gyülekezetek valóban nagy hivatást kaptak a Teremtőtől, hiszen a magyar nemzet megmaradásában megkerülhetetlen szerep hárul rájuk. Rámutatott arra, hogy mindazok a fejlesztéseket, beruházásokat, amelyeket a gömői, abaúji-tornai, zempléni és ungi egyházmegyék

gyülekezeteiben az elmúlt évek összefogásának köszönhetően véghezvittünk, s amelyért ma hálát adunk, fontos állomásokként szerepelnek a megmaradás útján. „Bízom abban, hogy a továbbiakban megszülető megállapodások szintén a sikeres magyar jövő felé mutatnak. Keressük közösen azokat a lehetőségeket, amelyek a felvidéki magyarság ápolását és ezzel a magyar nemzet fontos darabjának megmaradását szolgálja” – idézte az államtitkár levelét dr. Csányi Norbert.

A sepsi gyülekezet presbitériuma még januárban hozott határozatot arról, hogy jóváhagyja a magyar nemzeti zászló és a Szlovákiai Református Keresztény Egyház címeres zászlójának a templomban való elhelyezését. Ezt a zászlót áldott meg Fazekas László püspök a jelképekkel kapcsolatban elmondottak kíséretében.

A közel 100 gyülekezet képviselőit Molnár Árpád helyi lelkipásztor is köszöntötte, aki szintén kifejezte háláját a támogatásért, utalva arra, hogy ezzel nagyot léphettek előre a gyülekezetek, de sokkal nagyobb munka vár rájuk: „Az épületek csak a keretet jelentik, munkával, szolgálattal nekünk kell megtölteni” – hangsúlyozta a lelkipásztor.

A beszámoló és köszöntések után az Abaúji Kamarakórus énekmondó szolgálata következett, valamint Varga Fábián, a Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola tanulója mondta el Reményik Sándor Kövek szoltára című versét. A hálaadó istentisztelet a Nemzeti Imádsággal, a Himnusz eléneklésével fejeződött be.

Reformata, Iski Ibolya
Kép: Szarvas László

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Gondolatok Izrael újraalapításának 70. évfordulóján

„Hazatérők, telepesek, megszállók, elnyomók,...” hogy csak néhányat említsek azok közül a jelzők közül, amelyeket a világsajtóban hallhatunk, olvashatunk Izraelről. Mivel sokan nem gondolkodnak bibliai keretekben, csak politikai fogalomrendszerben, nem képesek megérteni az itt lejátszódó folyamatok igazi háttérét. Lapunk olvasói számára kívánunk segíteni Aviél Schneider (az *Izrael Heute* c. havilap főszerkesztője) két írásának magyar fordításával.

Sok ember számára Izrael úgy jelenik meg, mint a bibliai fantázia szüleménye. Ez egészen gyakorlatias látásmód, mivel „két legyet ütünk vele egy csapásra”: a Biblia és Izrael hiteltelen és valamilyen tévedés eredménye. Még az a gondolat is megkísérelte azt embert, hogy a Biblia Izrael népe számára több hátrányt jelent, mint előnyt. Mivel ez a nép a Bibliában kiemelkedő szerepet játszik folyton támadják és kérdésessé teszik létjogosultságát. Ha Isten más népet választott volna, akkor ez az ország nem lenne a világpolitika témája. A Biblia egy olyan Izraelt ír le és jellemez, amelyet sok ember nem

tud elfogadni. Ez az alapja annak, hogy Izrael bibliai öröklési jogát a világ közvéleménye kétségbe vonja. Nemzetközi szervezetek, mint például az UNESCO többségi szavazattal elfogadott egy határozatot, mely szerint az zsidók bibliai kapcsolata Jeruzsálemmel nem létező és érvénytelen. Ha a Bibliát nem kell komolyan venni, akkor Izrael létezési jogát sem kell komolyan venni? Nem Izrael az alapja a közel-keleti konfliktusnak – ahogy azt a média bemutatja – hanem a Biblia. Izrael a Biblia útmutatásait követi, ami a palesztin oldalon, az iszlám világban és a nyugati országok keresztyényei között he-

ves ellenállást vált ki. Ez azonban hozzátartozik Izrael történelméhez, hisz a bibliai időkben is politikailag ellentétesen ítélték meg Izrael állam létét. Egy nép, amely egyedül egy Istenben hitt nem volt elfogadható a pogány világ sok bálványt imádó közegében. A mai politikában Izrael egy bibliai ellentmondás. Mindegy miként ítéli meg ezt az országot, hetven évvel ezelőtt politikai realitás lett. Egyesek Isten csodálatos tettét, a bibliai ígéret beteljesedését látják benne, mások csak egy politikai véletlent. Tény az, hogy bár Izrael az emberiség létszámának 0,1 százaléka csupán, a világ hírközlő eszközei gyakrabban foglalkoznak vele, mint a nagyobb nemzetekkel. Izrael ismételtelen főszerepet játszik és ezt sokan nem tudják megemészteni. Izrael nem csak egy érdeklődést kiváltó téma, hanem egy vidám és kreatív nép is.

II.

„Izrael léte nem a hatalom jogán alapszik, hanem a jog hatalmán.” mondta az ország egykori miniszterelnöke Menachem Begin. Melyik jogra gondoljunk, ha nem a történelmire, a Bibliára. Izrael ellenségei ezt másként látják. Úgy gondolják, hogy Izrael az elmúlt háborúkban csak katonai túlsúlyával tudta elfoglalni ezt a területet. Ezt a következő szöveggel is igyekeznek alátámasztani: „Akinek hatalma van, annak joga is van!”, ami ebben az esetben nem teljesen fedi a valóságot. Izrael népének 3500 éves történelme folyamán mindig csak minimális joga volt ezen a földön élni. Soha nem tervezték a világ meghódítását, ahogy ma sem. Mások, mint Nagy Sándor, a rómaiak, a Harmadik Biro-

dalom, a kommunisták, vagy éppen az Iszlám ezt szeretnék. Azt a jogát, hogy ezen a területen élhessen, meg kell védenie, s ezért katonai szuperhatalommá kellett lennie, különben hatalom és jog hosszú időre eltűnnének. Az is igaz, hogy Izrael kénytelen volt sorsának irányítását saját kezébe venni. Ez nem mond ellent az Isten oltalmának és vezetésének. Ellenkezőleg, Izrael nagyon is tevékenyen éli meg hitét. A cselekvés-képtelen, passzív hitnek nincs értelme. Isten nemzedékeken keresztül arra képezte népét, hogy élő, cselekvő hite legyen. Az Ő hatalmát elismerve, el kellett foglalnia Kánaán földjét, háborút kellett viselnie, békét kellett kötnie, és el kellett veszítenie országát. Ráadásul többször is szétszórattattott. De mint egy mágnes, úgy von-

zotta vissza ez a föld az ő népét. És ezért embereknek tenniük kellett, Isten ígéjét érvényesíteni kellett, amint azt Theodor Herzl is tette. Ő, mint Mózes arra kötelezte el magát, hogy a szétszórtságából az ígéret földjére vezesse vissza a népet. Mózesnek és Herzlnek is tárgyalniuk kellett idegen uralkodókkal. Minden arról beszél, hogy Istennek megvan a maga terve Izraellel és minden emberrel, s ezeknek a terveknek a megvalósításához minket is felhasznál. A Biblia és Izrael újjászületése nem az égből szállt alá, hanem élő, cselekvő hitű embereket hívott el az Úr ezek megvalósításához. A Biblia és Izrael kiegészítik egymást a hitben.

Aviél Schneider, *Izrael Heute*
Fordította: Csoma L.

A Kárpát-medence Reformátussága

„Magyarnak és reformátusnak lenni jó”

Épülő óvodák, bővülő kollégiumok, elkötelezett hittanoktatók – a református egyházak mindenütt az ifjúságra fókuszálnak, hogy megállítsák a határon túli magyarság és saját közösségeik fogyását. Az egyházi vezetők erről a Generális Konvent legutóbbi ülésén számoltak be. Határon túli körkép a nemzeti összetartozás napjára.

Emberekért fejlesztenek Erdélyben

„Száz esztendeje nem volt ilyen lehetőségünk, mint ami most megvalósul” – tájékoztatta a Generális Konventet Kató Béla püspök arról a nagyszabású intézményfejlesztésről, melyet Erdélyben a magyar kormányzat támogatásával tudnak megvalósítani. 15 egyházmegye, 503 anyaegyházközség, 86 leányegyházközség és 554 szórványgyülekezet alkotja az Erdélyi Református Egyházkerületet, melyben 526 lelkipásztor és 803 nem lelkesítő jellegű munkatárs végzi az Istentől kapott szolgá-

latát. Jelenleg 202 ezer reformátust regisztrálnak az erdélyi gyülekezetekben, de kitartóan próbálnak utat találni a közösséghez nem tartozó reformátusokhoz is.

A magyarság aránya, ezzel együtt az egyháztagság a legnagyobb határon túli református egyházkerületben is csökken: évente 3-4 ezerrel több embert temetnek el, mint ahányat keresztesznek. Mégis bizakodnak és gyermekvállalásra bátorítják az erdélyi magyarokat. A püspök beszámolója szerint az elmúlt években a városi értelmiség is egyre pozitívabban áll a kérdéshez: Sepsiszentgyörgyön – 50 év óta először – megfordult az arány a keresztesítők javára. Mint mondta, az építkezésekkel, felújításokkal, bővi-

tésekkel az emberek megtartása, a magyar közösségek megerősítése a céljuk, „hiszen emberek nélkül nem lehet jövőt építeni”.

Bölcsőde a püspöki hivatalban

„Nagyon-nagyon fontos, hogy ne csak azt lássuk, hogy eddig megtartott minket hitünk, hanem azt is, hogy a keresztyénség a jövőre nézve is megtartó erő” – tette hozzá Csúry István püspök. Ezért a Királyhágómelléki Református Egyházkerület is folytatja magyar intézmények létrehozását és fenntartását. Mint mondta, iskoláikban igyekeznek „valóságos keresztyéneket kinevelni, hogy azok felnőve az egyház és társadalom szolgálatára legyenek”.

Királyhágómellék már korán bekapcsolódott a magyar kormány által meghirdetett Kárpát-medencei óvodaprogramba: 10 intézmény dokumentációja elkészült, október 1-től legalább 5-ben elkezdődik a tanítás is. Nagyváradon, a püspöki hivatal udvarán pedig bölcsődét építenek. „Azt szeretnénk, ha a szülők, akiket a szószékről gyermekvállalásra biztatunk, látnák, hogy mindent megteszünk azért, hogy segítsük őket” – mondta Csúry István.

A 294 gyülekezetet, 130 ezer aktív és további 70-80 ezer „lappangó” reformátust számláló egyházkerületben a nemzeti emlékhelyek ápolásával is igyekeznek a közösséget erősíteni, szeptemberben Kölcsey Ferenc emlékhelyet adnak át Szödemeteren.

Erkölcsei haszon a Felvidéken

Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke arról számolt be, hogy a felvidéki lelkészek tavaly 25 ezer istentisztelet tartottak, 822-szer keresztelek, 273 házasságot áldottak meg és 1269 embert temettek el. 190 anyaegyházközségükben és 130 leányegyházközségükben 536-an konfirmáltak tavaly, teljes jogú egyháztagjaik száma meghaladja a 36 ezret. 9 egyházmegyéjük közül 2 szlovák, a szlovák ajkúak a felvidéki reformátusság 16 %-át teszik ki.

„Számunkra az a fontos, hogy végezhetjük szolgálatunkat” – fogalmazott a püspök, aki sok lehetőséget lát abban, hogy a magyar kormány támogatásával református intézmények épülhetnek a Felvidéken is. Révkömáromban már elkészült az idősotthon, Rimaszombatban átadták a Csillagház konferenciaközpontot, Kassán pedig felújították a Fiala Reformátusok Szövetségének székházát. A már említett óvodaprogram részeként 16 óvodát és 4 bölcsődét terveznek elindítani. „Erkölcsei haszon a felvidéki magyarság számára” – mondta Fazekas László a kezdeményezéséről, majd hozzátette: „a 20 intézmény 130 alkalmazottat jelent, akik bizonyágtételünk által remélhetőleg ráéreznek a református élet jó ízére”.

Csodák és nehézségek Kárpátalján

Az évek óta polgárháborús bizonytalanságban létező kárpátaljai reformátusok 108 gyülekezetben élnek meg hitüket – az évszázados közösségek mellett vannak új, jellemzően cigánymissziós egyházközségek is. „Nagyon hálás vagyok a lelkészi karnak, a hitoktatóknak és a gondnokoknak, hogy helyállnak a nehéz időkben, helyben maradnak, kevesebb is megelégednek szolgálatukért és biztositják a zökkenőmentes munkát a gyülekezetekben” – kezdte beszámolóját Zán Fábrián Sándor.

Elszegényedés, romló egészségügyi ellátás, elvándorlás jellemzi ma Ukrainát, Európában itt a legfiatalabb a népesség – „nem azért, mert annyian születnek, hanem mert egyszer betegek az emberek, utána el szokták temetni őket” – ismertette a helyzetet a püspök. Zán Fábrián Sándor megköszönte az anyaországi református és állami támogatásokat – ezeknek hála tovább bővül a diakóniai hálózat (mentő- és házigondozói szolgálattal), és egyre több kollégiumi férőhelyet tudnak biztosítani oktatási intézménye-

ikben. Köszönetet mondott a kárpátaljai nyugdíjas lelkészek és lelkészövegyek támogatásért is, ami szintén jó helyre érkezik, mert „a rezsiköltségek és a gyógyszerárak a magyarországihoz hasonlóak, a 12-15 ezer forintos segítők ezt nem tudják fedezni”.

A püspök az örömteli fejleményekről is beszámolt: 2017-re azt jelezték előre, hogy 600 alá csökken a születések száma Kárpátalján, ám az egyházkerület Reformáció gyermekei programjának is hála végül 677 gyerek született a régióban. Ezt a tendenciát erősíti idej programjuk, melyben a Magyarországi Református Nőszövetség tagjai vállalják egy-egy kárpátaljai gyermek rendszeres anyagi támogatását. „De megtörténik az a csoda is, hogy emberek hazaköltöznek, mert a jobb életkörülmények helyett a családot választják.” Az egyházkerület évről évre fiatalok ezreit mozgatja meg hittanásoknak szóló programjaival, a vakációs bibliahetekkel és családi napjával, melyet idén július 28-án, Péterfalván rendeznek meg. „Várunk mindenkit, legyünk együtt, adjunk hálát a megtapasztalt csodákért és kérjük Isten vezetését az életünkre!”

Áthidalhatatlan távolságok

Az utolsó hivatalos adatok szerint Szerbiában 12 ezer magyar él, ugyancsak fogyatkozva. A helyi reformátusság két egyházmegyéjében, 10 helységben, 13 gyülekezetben tartanak minden vasárnap istentiszte-

leteket, emellett több mint 25 kisebb-nagyobb szórványt látogatnak a Dél-Dunántúllal megegyező méretű Vajdaságban. „Soha ilyen kevés lelkésznünk nem volt, és ezek akkora távolságok, hogy szolgálatunkat csak hiányosan tudjuk végezni” – számolt be a Szerbiai Református Keresztyén Egyház nehézségeiről Halász Béla püspök.

Bár Szerbiának csak egy százaléka protestáns, azok között is a szlovák evangélikusok vannak többségben, a magyar reformátusok így is 5 óvodát működtetnek, a hatodikot pedig szeptemberben tervezik elindítani. Újvidéki diákközpontjukban – amelyet a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete működtet – 70 fiatal fogadnak, tanítanak magyarul. „A református egyház megmaradása elsősorban attól függ, mennyire tudjuk megőrizni magyar anyanyelvünket, identitásunkat” – fogalmazott Halász Béla.

Tápláló közösség

Horvátország-szerzte szintén két egyházmegyéjét, 22 (köztük néhány horvát és cseh) gyülekezetet, valamint 4 ezer embert pásztorol 10 református lelképásztor. „Legfontosabb célunk, hogy az Istenbe vetett hit által ma-

radjunk meg abban a boldog életben, amire Ő rendelt bennünket” – fogalmazott Szenn Péter, a Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház püspöke. Őt iskolában végeznek hitoktatót, a kettős kisebbségi létben is azt igyekeznek bizonyítani, hogy jó magyarnak és reformátusnak lenni, közben pedig megtapasztalják az csodát, hogy megtartja őket Isten.

Szenn Péter beszámolójában azt hangsúlyozta, mennyire fontos számukra a Magyar Református Egyházhoz tartozás, amit a határokon átnyúló testvérkapcsolatok, a közös konferenciák és lelkésztovábbképzések csak tovább erősítenek. „Öröm és boldogság, hogy tudunk a közösségből táplálkozni! Bár ezt a hétköznapiakban nem érezzük, innen is azt az örömet viszsziük haza, hogy nagyok vagyunk – osztotta meg lillafüredi élményeit a püspök, végül arra biztatta a Kárpát-medencei reformátusokat: „Ne csak harcoljunk, hanem legyen közösségünk egymással és Istenbe vetett hitünkről naponként tegyünk bizonyosságot annak a társadalomnak, amelyik hol bántani akar, hol pedig a tenyerén hordoz minket!”

Összeállította: Fekete György,
fotó: Varga Gábor Vargosz

Iszony és ragaszkodás

(Róma 12:9)

Kedves Olvasóink! A mai alkalomra nem egy történettel készültem, hanem egy apostoli igével. Pál apostolnak a Rómaiakhoz írott leveléből választottam egyet, mégpedig a 12. fejezet 9. versét. „Iszonyodjatok a gonosztól, és ragaszkodjatok a jóhoz.” Ezt kell elérnie minden keresztyén embernek. Úgy is mondhatnánk, hogy ez a cél, ez a helyes Krisztust követő élet célja.

Pál apostol komoly szavakat használ. Iszonyodjatok a rossztól. Minden ember életében vannak olyan dolgok, melyektől fél, vagy iszonyodik. Sokan iszonyodnak a bogaraktól, pókoktól. Vannak, akik az egerek iránt éreznek hasonlóképpen. De legalább ennyi ember iszonyodik a magasságoktól, vagy a mélységektől. Egy dolog közös ezekben az emberekben, mégpedig az, hogy messzire elkerülik azokat a helyeket, melyek az iszony tárgyát hordozzák. Ha például a magasságtól iszonyodik valaki, az nem fog hegyet mászni, de nem megy rá olyan üveghidakra sem, melyekből egyre többet építenek mostanában. Aki a pókoktól fél, az nem megy olyan helyre, ahol tömegestül fordulnak elő. Na így kell a keresztyén embernek iszonyodnia a bűntől, a rossztól. Elkerüljük messzire. Mindent megteszünk azért, hogy ne kerüljünk olyan helyzetbe, amikor rosszat tehetünk.

A másik komoly szó, a ragaszkodunk. Ragaszkodjunk a jóhoz. Ha valamihez ragaszkodunk, attól nem akarunk megvál-

ni. Minden gyerek ragaszkodott már például egy játékhoz. Azzal alszik, utazáskor ott ül mellette, soha nem veszíti szem elől. Ahogy minden ember iszonyodik valamitől, úgy minden ember ragaszkodik is valamihez. Szerintem nektek is van olyan tárgyatok, melyhez körmötök szakadtáig ragaszkodtok. Hát így kell ragaszkodnia egy keresztyén embernek a jóhoz! Jót tenni másokkal, keresni az alkalmat a jó cselekvésére. Így tudjuk beteljesíteni, amit Jézus tanított: Szeresd az Urat, és szeresd felebarátodat!

Mindkét dolgot, a rossztól való iszonyt és a jóhoz való ragaszkodást tudatosan kell tenünk. Meg kell érte dolgozni! De nem kell félnünk, mert az Isten mellettünk van ebben a küzdelemben is. Csak kérünk kell, és

azonnal segít, megerősít. Csak Vele tudunk iszonyodni a rossztól, és ragaszkodni a jóhoz.

Aranymondás: „Arra legyen gondotok, ami minden ember szemében jó!” Róma 12: 17b

Imádság: Mindenható Isten! Kérünk, tégy bennünket képesekké arra, hogy minden rossztól iszonyodni tudjunk, és kerüljük, ugyanakkor arra is, hogy a jó az életünk részévé váljon, és ragaszkodjunk hozzá! Ámen.

Kraus Viktor

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

BIBLIA OLVASÓ

1. V.	3Móz 16	Lk 5,33-39
2. H.	3Móz 17	Lk 6, 1-5
3. K.	3Móz 18	Lk 6, 6-11
4. Sz.	3Móz 19	Lk 6,12-16
5. Cs.	3Móz 20	Lk 6,17-19
6. P.	3Móz 21	Lk 6,20-26
7. Sz.	3Móz 22, 1-16	Lk 6,27-36
8. V.	3Móz 22,17-33	Lk 6,37-42
9. H.	3Móz 23, 1-22	Lk 6,43-46
10. K.	3Móz 23,23-44	Lk 6,47-49
11. Sz.	3Móz 24	Lk 7, 1-10
12. Cs.	3Móz 25, 1-34	Lk 7,11-17
13. P.	3Móz 25,35-55	Lk 7,18-35
14. Sz.	3Móz 26, 1-39	Lk 7,36-50
15. V.	3Móz 26,40-46	Lk 8, 1-3
16. H.	3Móz 27	Lk 8, 4-15
17. K.	Józsue 1	Lk 8,16-18
18. Sz.	Józs 2	Lk 8,19-21
19. Cs.	Józs 3	Lk 8,22-25
20. P.	Józs 4	Lk 8,26-39
21. Sz.	Józs 5	Lk 8,40-56
22. V.	Józs 6	Lk 9, 1-11
23. H.	Józs 7	Lk 9,12-17
24. K.	Józs 8	Lk 9,18-22
25. Sz.	Józs 9	Lk 9,23-27
26. Cs.	Józs 10, 1-27	Lk 9,28-36
27. P.	Józs 10,28-43	Lk 9,37-45
28. Sz.	Józs 11	Lk 9,46-48
29. V.	Józs 12	Lk 9,49-50
30. H.	Józs 13	Lk 9,51-56
31. K.	Józs 14	Lk 9,57-62